

NAŠE HLASY

DIRECTED BY EDITORIAL BOARD

Published weekly by "Our Voices" Publishing Co., 1255 Queen St. W., Toronto, L.E. 6-2135 — Printed by Litara Printing Co., Toronto. — Subscription: Canada \$ 4.00, all other Countries: \$ 5.00

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY

NEZAVISLY ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

Saturday, August 22th, 1964.

OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN EACH AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT.

No. 31 (378) Vol. X.

PADESÁT LET ČSL VOJSKA

AŽ DO KONCE ZŮSTANEME VĚRNÍ DANÉMU SLOVU

Letos vzpomínají příslušníci čsl. armády dvojího památného výročí: padesátiletí svčení praporů prvních na rakouském mocnářství nezávislých, českých — později československých vojenských jednotek. Na den sv. Václava byl v ruském Kijevě svčen prapor české Družiny — bíločervený, s vyšitou českou korunou, s ruským orlem na žerdi; dne 12. října byl ve Francii v Bayonne rotě "Nazdar" předán prapor s vyšitým českým lvem. Z jednotek těch vystoupily pak čsl. Legie, které válčily proti Čtyřdohodě a proti Rudé Armádě a navrátily se domů, staly se jednou ze složek čsl. branné moci.

S ruskými legiemi přišla do republiky také nečetná, ale rázovitá složka čsl. důstojnického sboru: důstojníci z císařských ruských služeb — mezi nimi i Češi, otec a syn Červínkové.

Významnější složkou čsl. armády však přirozeně byly jednotky, převzaté z císařsko-královského vojska rakouského. Ačkoli se totiž čsl. republika hlásila ku programu odraňování, byla v této záležitosti konservativnější nežli republika rakouská. Ta zajistila hned po převratě rozpouštění císařské pluky a musila pak od základů budovat novou brannou moc, která přirozeně poskytovala zprvu pohled velmi neutěšený, byla rejdištěm bojů mezi silami socialistickými a německonárodními, a jen velmi zvolna se vracela k rakouskému uvědomění. Československo naopak převzalo stávající pluky z českých krajů — jenom změnilo jména, změnilo někdy čísla, sloučilo některé pluky potom s pluky legionářskými; ale hned po převratě si tak republika uchovala spořádanou armádu, která se také osvědčila v prvním válečném tažení republiky, v tažení proti maďarské republice rad.

A tak se stalo, že v mládí československé armádě byly jednotky, mnohem starší nežli tato armáda. Byl v naší armádě pluk kdysi nejstarší v celé císařsko-královské armádě — 8. dragounský pluk, ještě před Třicetiletou válkou převzatý do rakouských služeb. Byl v ní 11. pěší pluk Františka Palackého, utvořený za prvního generálátu Albrechta z Valdštejna; pluk to, který na jižní frontě věrně vytrval, když české pluky koncem října 1918 už spěchaly domů. Byl v ní 4. (za Rakouska 14.) dragounský pluk Antonína Švehly, převzatý císařem Karlem VI. z dědictví španělského mocnářství, proslavený jakožto "holobrádci" při vítězství nad Prusky u Kolína. Pluk slavného Evžena Savojského byl se starostlivým 8. plukem spojen v čsl. 8. dragounský pluk knížete Václava Svatého; a tak byly děje našich útvarů spojeny s válečnými dějinami bojů proti Turkům, Fridrichovi Pruskému, Napoleonovi i Bismarckovým Prusům.

Poměr mezi různými složkami čsl. armády nebyl zcela bez obtíží. Důstojníci, převzatí ze služeb mocnářství, neměli velkou radost z různých čestných i hmotných výhod, jimiž republika odměňovala dobrovolce boje legionářů, zatím co oni svá těžce získaná vyznamenání z předešlých služeb museli po převratě odložit. Než čase se tyto poměry upravily. Nemálo přispělo k vytvoření obecného kamarádství to, že generál Podhajský, který svému císaři a králi věrně sloužil do posledka, dosáhl nejvyššího místa v čsl. armádě — místa generálního inspektora, Kamarádství, to byla osvědčeno a utvrzeno před společným nepřítelem — okupantem.

Tehdy všechny složky čsl. vojska ukázaly, že to myslí vážně se svými vojenskými ideály. Legionáři, kteří za své přednostní místo za republiky byli stíženi také přednostní nenávistí nacistů, znovu osvědčili svou oddanost národní samostatnosti; stáři kakušáci znovu osvědčili věrnost vojenské přísaze; branci, kteří dorostli za republiky, chovali se také podle slov přísahy "jak nám kaže mluzná čest a vědomí povinnosti občanských". Všecky složky prolily krev, buď v odboji a žalářích doma, nebo v zahraničních armádách.

Když se v roce 1945 zahraniční vojska vrátila domů a vojáci doma, nastoupivše do zbraní při povstání 5. května, znovu se s nimi spojili, bylo vidět některé změny a to nejenom ve tvaru otevřených liních. Oznaky legionářských let — tak zvané smírčky — zmizely ze stejnokroje ačkoli — budiž to zde řečeno — sovětské vojsko své bývalé protivníky, legionáře, nestihalo. Za to však se objevila netušená podivnůstka: při různých oslavách se ukázaly stejnokroje někdejších nepřátel legionářů — ne ovšem stejnokroje rakouské, nýbrž stejnokroje českých rudoarmějců v čele s posláním Vodičkou, jehož pod jménem Martyšky zveřejnil generál Medek ve svém "Plukovníku Ševci" oslavném dramatu ruských legií.

Brzy však byli legionáři stíháni znovu, a s nimi vojáci západních zahraničních vojsk. Po únorovém státním převratu se změnila podoba československého vojska: konečně byly i československé prapory — za okupace pracně uchráněné — nahrazeny rudými prapory nového područní. Hlavní strážce této přeměny, otec Gottwald a ženích Čepička, byli už zasaženi netušeným osudem. Největší podoba vojska v Československu prý se zase připodobňuje zpodobu československému.

Zevnějšek, rozumí se, není hlavní věc. Ale nepohybujeme, že ačkoli od státního převratu velitelský sbor armády v Československu byl vyměněn a je stále vyměňován, českoslovenští vojáci přece vždy čili ve svých zádech kulovav krev svého národa, a jsou vždy hotovi ji prolít za celistvost a volnost své vlasti.

Zároveň jsme povolánými nositeli myšlenek československé brannosti my, vojáci žijící na svobodě. Neznáme úradků Prořetelosti, nemůžeme vědět kdy a kde dokonáme tento pozemský život. Až do jeho konce však zůstaneme věrní danému slovu. V ten den, kdy budeme odveleni k veličnému onomu českému jízdnímu útvaru, chceme se tu hlásit příchod na pořádkovém velitelství v hofe Blániku, aby náš vojevůdce nás mohl zařadit mezi staré mužstvo od Člunince a Krečtuku, Zenty a Kazaně.

Jindřich Středa

František Turek:

PĚT MĚSÍCŮ PRESIDENTA JOHNSONA

Lyndon B. Johnson, než se stal před pěti měsíci prezidentem Spojených států, byl už jednou z nejznámějších a nejprůzračnějších osobností Washingtonu. Vědělo se o něm všechno. Diplomati, parlamentní zpravodajové, komentátoři, političtí pozorovatelé i členové kongresu znali ze zkušenosti, jak umí obrátit sjednávání v zákeřné politické dohody a věděli, jak mistrně ovládá senát, jemuž předsedal. Ale když teď po pěti měsících srovnávají co o Johnsonovi věděli, s tím, co Johnsonovi dělá, zjišťují, že věděli hodně málo. Když se ujalma presi-dentského úřadu, očekávali, že bude prosazovat politický program prezidenta Kennedyho, ale že zároveň brzy začne agitaci v presidentských volbách s cílem, aby si zajistil v listopadu vítězství. Soudilo se, že bude jen jakýmsi přechodným prezidentem, místodržitelem, který bude čelit dokončení díla svého předchůdce a teprve po nových volbách, bude-li v nich vítězný, začne vlastní presidentskou kapitolu.

Nyní politický Washington sledává, že doba přechodu od Kennedyho vlády k Johnsonově vládě se už skončila. Skoro nepozorovaně, hladce, ale naprosto jasně, Johnson, i když plní Kennedyho odkaz, činí to tak sverážně a typicky po svém, že kromě předlohy zákona už nic jiného nenese stopu Kennedyho. A je to ku prospěchu věci. Neboť je nesporné, že prezident Johnson uskutečňuje Kennedyho návrhy mnohem rychleji a úspěšněji než by byl mohl Kennedy sám. Tak třeba zákon o snížení daní, jehož osud byl za Kennedyho nejistý, prošel poměrně rychle a hladce za Johnsona. To proto, že nový prezident umí dovedněji přesvědčit klíčové představitele senátu a poslanecké sněmovny a širokou veřejnost než to dovedl Kennedy. Bostonský přízvuk a vznošené věty Kennedyho projevů nesporně uměly nadehnout celou liberální Ameriku, ale právě v tom byla i jejich slabost. Ve Spojených státech a ve všech jejich vrstvách je pořád mnoho lidí, kteří se liberální trochu bojí. Říkají o nich, že jsou oběma nohama pevně ve vzduchu. Johnsonovi, jehož projevy jsou snad méně vybrané, ale pronášeny feči, které bez obtíží rozumí kdekdo po celých Spojených státech, lze ledacos vytýkat, jenom ne to, že je oběma nohama pevně ve vzduchu. Celým svým vzhledem a počináním je to politik dokonale zakořeněný v zemi — i když je třeba ve vzduchu, protože vedle telefonu, letadlo je jeho nezbytná potřeba.

Z toho však nerypává, že by Johnson nebyl liberál. Rozhodně jím je a třeba-li na to doklad, budiž uveden návrh zákona o zrovnoprávnění černochů. Tato předloha pochází z Kennedyho doby, ale o její uskutečnění se zasazuje Johnson tak houževnatě, jak to umí právě jen on. Na soukromých schůzkách v Bílém domě, kam zve poslance a senátory od sni-dání až po večeři, na veřejných pro-jevech, jimiž ovlivňuje veřejnost, na ti-kových konferencích s novináři, hodinu za hodinou, den za dnem, pořád a pořád vnučuje a přesvědčuje a nikdo neumíne jeho naléhání, kdo jen trochu čte noviny nebo sleduje televizi. Johnson zpracovává veřejnost zrovna tak jako kongres a hraje zrovna tak na strunu lidskosti a soucítí jako na vědomí povinnosti a práva.

Ale Johnson, ačkoli liberál a s hlavou v oblácích, nezapomíná na drsné skutečnosti všedního života a nepouští se do žádných

plánů bez tužky v ruce. Tímto konservativním sklonem své povahy si získal důvěru obchodníků a průmyslových kruhů Ameriky.

Mezi jeho prvními nařízeními jako prezidenta bylo šetřit a šetřit se. Nejvíce na armádě, kde zjednodušením a reorganizací se dají ušetřit miliony. Johnson však nechce šetřit jen na penězích. Podle vzoru prezidenta Franklina Delana Roosevelta, kterého se často dovolává a jemuž by se chtěl zřejmě co nejvíce jako prezident přiblížit, je také proti tomu, aby se plynulo lidskými silami. Odtud pramení jeho projev a činy proti nezaměstnanosti, tady je kořen jeho tažení proti chudobě v Americe. Jako člověk má s bídou soucítit, jako politik si uvědomuje, jakou národohospodářskou škodu znamenají tyto lidé, jejichž síly leží ladem. A tedy neváhá zakročit a vydávat peníze.

Často se projevovaly obavy, jak si bude prezident Johnson počínat v zahraniční politice, s níž byl nejméně obeznámen.

Dosavadní výsledky ukazují, že i v této oblasti bude nadále zachovávat Spojeným státům vůdčí úlohu. Zůstává pevný proti komunistickým zásahům na Kubě a v jižním Vietnamu, ale korespondence s Chruščovem už vedla ke snížení výroby štepitelného materiálu pro vojenské účely. Snad je to malý příspěvek k dalšímu uvolnění na pět v mezinárodní politice, ale je to přece jen příspěvek. A možná, že není ani tak důležité čeho se dosáhlo, jak spíše způsob jakým se toho dosáhlo: neboť tento způsob může vést k dalším dohodám. Ze o ně bude prezident Johnson usilovat, je víc než jisté. Bude usilovat o všechno, co povede k uvolnění vojenských výdajů a jejich přemísť na užitečnější vydání, za něž pokládá školy, mosty, silnice, ale také pomoc potřebným zemím v zahraničí.

NA VYBRANOU!

Zdá se, že jsme mu uvěřili, neboť nejvyšší soud Spojených států amerických odmítl zrušit rozhodnutí nižšího soudu který zvrátil rozsudek dle něhož se komunistická strana měla registrovat jako podvrátná organizace. Komunistům je tím dána možnost použít Fifth Amendment privilege against self-incrimination. Dovede si čtenář představit, že by někdo před komunistickým soudem odmítal vypovídat proto, že by si tím sám uškodil? Čs. spisovatel Ladislav Mňačka píše v jeho knize "Opožděné reportáže":

"Máme čas... a vy na samotce změknete, dříve nebo později se přiznáte... můžeme vám jen poradit, čím dříve, tím lépe budete to mít odbyté."

Den před procesem má navštívit můj referent. "Zacházeli jsme s vámi slušně, nemůžete tvrdit opak."

"Můžu říct, že celkem slušně."

"Přiznal jste se dobrovolně."

"Přiznal jsem se, protože jste mi to poradili. Přiznal jsem se, alych měl pokoj."

"Upozornuji vás, že u nás platí paragraf o klamání státních orgánů."

"Proč mi to říkáte?"

"Je to takové preventivní opatření. Na vyslyšacích protokolech je váš podpis, jediné ten je platný pro všechny vaše výpovědi. Mohl byste si umyslet vykládat před soudem báčorky o vynucené výpovědi nebo něco podobného. Vůbec vám to nepomůže, to máte marné, spíše vám přibude ještě jeden paragraf trestního (Pokračování na str. 2)

"MASARYK VIDEL LÉPE NEŽ OSTATNÍ..."

Souběžně s revizí stalin-ských procesů, s revizí stanoviska k vězněným a popraveným soudruhům probíhá i jiná revize, jiná očista jiných, slavnějších jmen, která jsou neskonale bližší srdci československých občanů. A jejich očista je zároveň očistou československých dějin od záplavy tmářství, ignoranství a lži, pod níž chtěli komunisté pohřbit i 28. říjen. V rámci tohoto procesu se objevuje čím dál častěji i jméno T. G. Masaryka.

Pod titulkem "Začalo to na Svatoj Annu" se Literární noviny rozepsaly o padesátiletém výročí vypuknutí první světové války. A velmi správně použily této příležitosti k revizi nesmyslné komunistické verze čs. odboje, kterou zejména propagoval V. Kopecký:

"Vlastenecká idealizace české politiky v letech 1914-1918 byla nahrazena kategorickým a nihilistickým odsouzením této politiky", konstatují strážlivě Literární noviny. "Oba krajní názory přetrvaly dobu svého vzniku a jsou v té či oné míře šířeny podnes. Ještě v roce 1960 předvedl V. Kopecký kam až může vést používání zeměpisných pojmů bez ohledu na to, zda na východ od nás existuje stát proletářské demokracie či ruské samoderžaví, v co může vyústit ahistorická kritika pouze jedné z mnoha podob měřácké ideologie a politiky. Jeho úvahy v knize 'KSC a ČSR' se octly v těsném sousedství s carifilskou orientací velmi reakční části české buržoazie." Po tomto útku, který posměšně staví Kopeckého do tábora Karla Kramáře, se článek pokouší o první nesmělé krůčky k přehodnocení významu Masarykova:

"Pokud zůstávala kritika 'osvobozené legendy', jak ji prováděla padesátá léta, v úzkém rámci národních dějin a nacionálně omezených představ, nebyla pravdivá. Nemá cenu donekonečna opakovat, že šlo o imperialistickou válku a o buržoazní předáky. Je třeba zhodnotit, který z českých politiků se rychleji dokázal vyznat ve složitých vzájemných vztazích mezi mocnostmi, který z nich správně pochopil, kdo z válečných protivníků Německa bude důslednější v boji za oslabení jeho moci, jaká zahraničně politická orientace nakonec sehrála ve skutečném vyústění našeho národní osvobozeného boje rozhodující úlohu. Zdá se, že prof. Masaryk viděl perspektivu vývoje za války lépe než ostatní čeští politikové. Jeho diplomatickou, propagační a organizátorskou činnost v emigraci pro vznik samostatného československého státu nelze podceňovat. Nejsme také oprávněni přehlížet... rozdíl... mezi loajální politikou většiny českých předáků, orientujících se na zachování monarchie, a Masarykovou ideou samostatného státu..." Doufejme, že komunistická mytologie, která se pokoušela národu namluvit, že 28. říjen byl jen dílem jakýchsi lidových mas, jež neměly jméno ani tvář, a zejména ovšem důsledkem ruské říjnové revoluce, je definitivně pohřbena na smetišti zfalšovaných dějin. — FEC

STALE SE HLEDÁJÍ DÁRCI KRVE

UŽIJTE KRÁSNÉ PŘÍRODY VE SLOVENSKÉM STŘEDISKU "ŠTEFANIKTOWNU" JEDETE PO SILNICI Č. 27 KE KING VAUGHAN ROAD.

NA VYBRANOU!

Dokončení ze strany 1.

ho zákona. A v takovém případě bych vás chtěl upozornit, že dokud jste vězení jste nám kdykoli k dispozici. A my se umíme chovat i jinak. I jinak než slušně... Rozumíte jste?"

"Ne docela, řekněte, jaký trest můžu očekávat?"

"To závisí jenom na vás. Proto jsem za vás přišel. Úpřímně přiznání a upřímná lítost jsou před každým soudem polehující okolnosti."

"Kolik? Kolik let?"

"V prvním případě — tři až pět. V tom druhém... vite, se zarytými nepřáteli našeho režimu si nebráje. Taková se musí vyhladit do kořene..."

Porozuměl jsem. Za lživé přiznání menší trest, za pravdu... 15 let a ztráta občanských práv na dalších pět let, zůl rozsudek.

Komunismus v praxi: "Všude je to stejné" psal, "všude samý svinstvo, zlodějna, lumpárna. Z počátku tam na Hinku nebo na Trati družby jsem se domníval, že je to nějaká velkorysá sobotáž, organizovaná strašně rafinovanou bandou. Vůbec to tak není, žádná sebegennější hlava by tak detailně promyšlenou sobotáž nevydumala, je to v systému. Pamatuješ, jak jsem se navážel do techniku, viděl jsem v nich městácké sobecké elementy, jenomže ne oni, ale systém zavazuje ty zločinné krávy, které denně napácháme. Takové obudnosti umožňuje jen systém nedůvěry a neucty k člověku. Nikdo nechce převzít riziko, nikdo ne nepodepíše. Jsme jen čísla, figurky." — L. Mhačko v knize "Opožděné reportáže". Jinak však smýšlí novopověstný es. ministr školství Čestmír Čisari v jeho úvodníku v Kulturní tvorbě — 11. června 1964:

"My nemáme právo na paniku, na malomyslnost, na útek od historické odpovědnosti. My nemáme právo plivat na vlastní dílo proto, že má vady krásy. Bláhovi náivkové mezi dnešními mladými lidmi aspirující na roli mesiášů, nám předhazují naši neotřesenou víru jako cosi nelogického. Podle nich bychom po odhalení omylů měli zahodit celý ideál a hledat nějaký jiný."

Patím k těm, kteří rozumějí i těm nejmladším, ale nemohu souhlasit s těmi, kteří si ve dvaceti letech osvojují právo kydat hnůj na to, zač jsme bojovali my či dokonce naši otce."

Nelze ovšem nikomu bránit, chce-li právě nyní dezertovat ze stranických řad. Prožíváme mnozí bolestně, že mezi šifiteli ideologického zmatku jsou i někteří příslušníci stranické inteligence.

STATISTIKY NELŽOU

Č. tisk se hemží vítěznými statistikami o cizineckém ruchu, které však mají jednu chybu: každé pramen uvádí jiná čísla.

Nejvíce turistů zavítalo zřejmě do Českého slova ze 4. července, které oznámilo, že "v období od 1. ledna do 31. května, tedy ještě před zahájením turistické sezóny, přijelo do Československa 995.874 zahraničních návštěvníků, z toho 236.321 z kapitalistických států. Nejvíce jich přijelo z Maďarska — 327.557, z kapitalistických států pak z Rakouska — 145.360 a z NSR — 54.353."

Do redakce Večerní Prahy se podle zprávy otištěné 20. července však dostavilo o mnoho méně cizinců. Večerní Praha totiž uvádí velmi skromné čísla: "Pololetní bilance je taková, že za šest měsíců k nám přijelo 150.314 cizinců, například z NSR 9.274, z Rakouska 5.450, ze Spojených států 1.282 atd." Jak vidět, čísla Českého slova se rozcházejí s čísly Večerní Prahy jen o 850 tisíc v celkovém počtu cizinců a o noutých 140 tisíc v počtu návštěvníků z Rakouska. Otevřeli jsme si proto Lidovou demokracii z 19. července, abychom zjistili, kolik tedy těch turistů bylo doopravdy. Lidová demokracie však zůstala opatrnicky mezi oběma extrémními a uvádí, že čísla Čedoku jsou částečná a že "ve skutečnosti k nám v prvním pololetí zavítalo na 400.000 turistů".

Jak vidět, Československo se dosud nezbavilo staré známé choroby všech komunistických režimů, které vždy ve svých statistikách uváděly hausnumera. Jediným potěšitelným zjevem je, že dnes je v těchto statistikách méně totalitní jednoty a každé má zřejmě svobodu uvést si podle libosti hausnumera svá.

● Dne třetího října tohoto roku přijede na návštěvu do Kanady maminka paní Mileny Procházkové paní Marie Talská z Prahy.

Sám ke stranické inteligenci patřím a v různých dobách a na různých úsecích jsem za stav ideologické práce strany odpovídal, a to od roku 1945 dodnes."

Pan ministr školství si však sám sobě odpovídá na jeho nářky, výhrůžky a výsledky jeho ideologické práce, za kterou byl odpověden, hned na počátku jeho úvodníku kde říká: "Kde převládne falešná informita či se umlčuje diskuze, je konec tvůrčímu rozmachu, rodí se bahno, jímž vichřice nepohne. "Čs. komunisté si takovéto výsledky plně zasloužili!"

A. Šalomoun

ANONYM

ve kterém bude hra inscenována pro anglicky mluvící obecenstvo. Mezi našimi krajany jinak jistě jsou schopní lidé, ale buď nemají času, nebo jim nevyhovuje termín a počet zkoušek, nebo se bojí zkonsek, umělecky vážné profesionální práce a spolupráce, kritiky, pomluvy, a já nevím čeho ještě.

Hodně adeptů četlo jednotlivé úlohy; nikdo také z nich bývalých studentů nebo spolupracovníků z dřívějších anglických her, které jsem inscenoval, mi neodmítl: přišel, přečetl a třeba velmi rád by dostal úlohu v Čapkově hře, která je pro něho originální, zajímavá a "fascinující." Kromě toho studovat hru ve "feeling method" je pro Kanadana velmi lákavé.

Vážná pisatelka, do dnešního dne ještě nikdo neobdržel definitivní roli, ani jakoukoliv technickou funkci. Jednoho dne se všichni sejdeme, společně pročteme hru a ukáží se nejlepší z nejlepších; pak se hra definitivně obsadí.

Proto, máte-li vy sama zájem, nebo kdokoliv z Vašich přátel, ať spolupracovat umělecky, technicky, propagačně nebo organizačně, prosím, přihlašte se. My Vás rádi přivítáme.

Děkuji za Vás zájem a za Vaše dodatečné porozumění.

Váš
Jindra ZoderMAX BROD
PŘEPNÁŠEL O KAFKOVÍ

V Praze, kam přijel po dvaceti pěti letech a Literární noviny otiiskly velké výňatky z jeho projevu při zahájení Kafkovy výstavy, který se zřejmě stal významnou manifestací. Vysvitá to již z úvodních vět Literárních novin: "Když jste se před bezmála už třemi týdny zvedl ze sedadla nabitého velkého sálu Památníku českého písemnictví — bylo vedro, dusno k zalknutí, lidé se zdaleka nevešli, stáli i na chodbách a mnozí se báli o vaše zdraví — odvíjel se v myslích starší generace přítomných pestrý film vzpomínek na muže, jehož zásluhou vyrazil do světa nejenom Kafka, ale také Jaroslav Hašek."

NOVÝ TANEC V ČSR
"TONDA-TWIST" NEBOLI
"NOVOTNÁČEK"

Tančí se takto: Jeden bojácný krok vpřed, tři různé kroky vzad, pořad kecat a přeshlapovat na místě, načež hluboký úklon k východu.

Svou sokolskou myšlenku postavil na tak pevné základy, že přetrvala již více, než celé století, a že žádnému násilí a žádné diktatuře se nemohlo — a ani v budoucnosti nemůže — podarit Tyršovu sokolskou myšlenku zničit. Nacistům a komunistům se sice podařilo rozbořit stavbu sokolské organizace, ale jejími základy ani v nejmenším nemohli otrávit.

Třebáže Tyršova sokolská myšlenka přetrvala již více než 100 let, je stále živá a svěží a Tyrš nás i dnes svým dílem nabádá a volá k dalšímu pokroku: "Kamkoli v čemkoli jsme dospěli, to nezdržuj nás myslit a pátrat dál, zda by vše jinak a ještě lépe nemohlo být! Vytrvalost, toť heslo hesel, toť znamení, v němž zvitězí! Zklamání je jen zastávkou na cestě k cíli: zastavíme se, rozhlížíme se, poznáme snad blud svoji důvěry, ale pak s myslí ponucenou a krokem pevnějším spějme dál! Milujme rovnost, milujme svobodu, poměr otrocký se nesnáší s vědomím mužné síly a důstojnosti!! Proti zákonům vnučeným se vzpouzíme! Kde není řád, není svobody ani volnosti trvalé!"

Tak promlouval Dr. Miroslav Tyrš při zrodu sokolské myšlenky — a tak volá k nám i dnes.

V pilné a vyčerpávající práci pro národ Dr. Miroslav Tyrš

DLHÁ, KRÁTKA, HORNÁ

Kulturní život: "Už dávno, sic sa v Bratislave datuje burážka, prejavujúca sa premenami ulíc hlavnehlava. Nielen že neobstalo pomenovanie po mja kom občanovi nemeckej alebo maďarskej národnosti (a to aj takých, čo mali k Bratislave priamy vzťah, ako napr. skladateľ Hummel) ale ani ulice s menami dr. Pavla Blasu, americkoslovenských národovcov Kamila Boška a Alberta a Mamateja neobstali. Ktoiv, čím už mohli premenovať ulice? Máločo sa u nás robí s toľkou dôslednosťou, ako premenovávanie ulíc — čo bolo zaujímavé, že s našich miest nehotové labyrinty? Kedysi sa naše ulice volali jednotlivo a vi, stíže DLHÁ, KRÁTKA, HORNÁ at. Nebolo by vari rozumnejšie zavádzať vo väčšine prípadov názvy podľa miestnych podmienok a vyhýbať sa zmatkoni?"

DVE ZPRÁVY O JEDNOM
MUŽI

Průboj z Čsti nad Labem 1. června: "Stanislav Vlček, člen ústředního výboru KSČ, vedoucí tajemník kraje, poslanec Národního shromáždění pochází z dělnické rodiny, vyučil se truhlářem. Již za první republiky pracoval v dělnickém hnutí. Aktivně byl člen v odboji proti okupantům a zúčastnil se boje u osval vlasti. Od roku 1945 byl KSČ pověřen výkonem vedoucí funkce. Je nositelem řádu práce, řádu 25. února II. stupně, 10 let 1M I stupně a vyznamenání za zásluhy o výstavbu."

Průboj 1. července: "Na mimořádném plenárním zasedání krajského výboru strany, které se konalo 25. června, bylo usneseno odvolat z funkce dosavadního vedoucího pracovníka krajského výboru KSČ Stanislava Vlčka pro morální poklesky a chování, neslučitelné s výkonem vedoucí funkce ve straně."

L. HUKA PROPUSTEN

Loni zatkl čs. policie býv. čs. politického uprchlíka L. Huka, který se do ČSSR odvíjel na návštěvu se švédským pasem, na pozvání nemocné matky. Byl odsouzen na tři roky za špionáž a protesty švédských diplomatických zástupců se zdály být málo platné. V těchto dnech režim oznámil, že Hukovi byl zbytek trestu prominut a že byl z ČSSR vypovězen. Podle posledních zpráv se Huka vrátil do Švédska ke své rodině.

Dr. Antonín Hřebík:

PŘED 80 ROKY ZAHYNUL V OETZU
DR. MIROSLAV TYRŠ

(K 8. srpnu 1964)

Letos 8. srpna bylo tomu již 80 roků, co v Oetzu — v údolí Tyrolských Alp — zahynul zakladatel Sokolstva Dr. Miroslav Tyrš.

Za všechno Sokolstvo rozloučil se s ním — po převezení Tyršových tělesných pozůstatků z Oetzu, kde byl Tyrš přechodně pohřben — při jeho pohřbu 9. listopadu 1884 v Praze jeho věrný přítel a spolupracovník Dr. Edvard Grégr, který ve svém smutečním projevu — mimo jiné — zdůraznil: "Bílá on Sokolem, jenž na perutích ušlechtilého ducha svého k takové výši povzněl se nad kaluže všedního života, že s povděm zírání jsme za ním. A s výše svých ideálních názorů volával bez ustání hlasem laskavým na nás: Z mnou bratři! Za mnou, vždy výš a výš, až k dokonalosti! Co chtěl Miroslav Tyrš? Miroslav Tyrš znal jen jednu snahu, jen jedno povolání: sloužit vlasti a svému národu. Této službě zasvětil život svůj, v této službě obětoval i svůj život!"

Dr. Miroslav Tyrš skutečně zasvětil všechny své síly a schopnosti jedině svému národu. Od

svého mládí připravoval se k úkolu, který svou pilnou a neúnavnou sokolskou prací sverchované naplnil. Po celých 22 let od vzniku Sokolstva v roce 1862 až do své předčasné smrti 8. srpna 1884 bez únavy hovořil a pracoval.

Byl tvůrcem sokolské myšlenky i sokolské tělocvičné soustavy, byl zakladatelem sokolské organizace a po léta vedl nejen Pražský Sokol, ale i všechny sokolské jednoty, které byly za jeho života založeny v zemích českých, slovanských — i daleko za mořem. Byl vydavatelem i redaktorem prvního sokolského časopisu — časopisu "Sokol", kterým šířil své sokolské myšlenky a kterým se snažil udržovat spojení mezi sokolským bratrstvem, když úřady po celý jeho život mu nedovolily vybudovat společnou organizaci všech sokolských jednot. Byl vynikajícím znalcem umění a uměleckým kritikem, byl odborníkem v oboru filosofie, byl vzorným vysokoškolským učitelem a vzácným přítelem studentstva — a byl vážným a moudrým politikem. Nade vše však byl vzácným a ušlechtilým člověkem!

ztratil své zdraví. Znaven a vyčerpán odjel v polovici července 1884 do Tyrol, aby tam v chladu Alpských velehor hledal posilování svého podloměného zdraví. Usídlil se v hostinci Tobiáše Haida v malé vesnici Oetzu — v poklidném údolí, jímž protéká alpská bystřina Aacha. Konal odtud vycházky do okolí a několikrát si vyšel i vysoko do hor.

Když však za ním 9. srpna 1884 přijela do Oetzu jeho chot Renata, jediná dcera Tyršova věrného přítele a spoluzakladatele Sokolstva Jindřicha Fugnera, se svým manželem se již neshledala. Nevrátil se ze své poslední procházky 8. srpna 1884, neboť — jak bylo později zjištěno — uklouzl na horském svahu a zřítíl se do rozvodněné tehdy řeky Aachy, kde zahynul. Teprve po 14-denním úsilovném pátrání, ve kterém paní Renatu Tyršovou vystřídal členové Pražského Sokola — bratři Josef Scheiner a Josef Rixi, bylo rozbité tělo Tyršovo nalezeno za balvany, vyčnívajícími z opadávajících vod řeky Aachy.

I v případě Tyršově naplnil se osud, který tak často bývá osudem vynikajících mužů a žen. Dne 21. srpna 1884 bylo nalezeno mrtvé tělo Tyršovo, dne 23. srpna 1884 bylo prozatímne pohřbeno na malém hřbitově u kostela v

Oetzu a dva dny poté — dne 25. srpna 1884 — bylo dáno úřední povolení k tomu, oč Dr. Miroslav Tyrš po celý svůj život marně usiloval — k založení první sokolské župy v Čechách — "župa Tyrš na středním Labi". A ještě téhož roku bylo povoleno ustavení druhé sokolské župy — župa Středočeská — a pak dalších a dalších, až byla vybudována celá mohutná sokolská organizace, o které snil a jak ji připravoval Dr. Miroslav Tyrš.

Vzpomínajíc 80. výročí předčasné Tyršovy smrti, připomínáme si slova, která před 80 lety — v roce 1914 — napsal bývalý Tyršův pobočník a dlouholetý starosta Sokolstva bratr Dr. Josef Scheiner a která platí i dnes, zvláště v nynějších vážných dobách, kdy náš národ žije opět v nesvolnosti — pod komunistickou diktaturou.

Připomenuv, že našim nejpřednějším úkolem je zachovat Tyršův odkaz příštím pokolením, Dr. Scheiner tehdy zdůraznil: "Znamená to zachovat Sokolstvu věrný ideální pel, vysokou hodnotu mravní a zároveň nejmenější vzpurnu ušlechtilé činnosti, na pouhé zručnosti tělesné nepostavující, leč ku všestranné dokonalosti lidské, ku popovznesení všech sil celého národa a tím ku jeho svobodě a velké budoucnosti tihnoucí!"

JEŠTĚ K OSUDU SV. VÁCLAVA

S velkým zájmem jsem po-
někud opožděně přečetl článek p.
Fr. Třešňáka "Tragičtý Osud
Knížete Václava" jako nekrolog
a Závěši Kalandrovci.

Pamatuji se také na jeho pře-
dešlou studii o Krokovi a jeho
decech kterou jsem četl nedáv-
no, bohužel však nezaložil. Zaji-
mali mne tyto prameny, třeba,
že jsou někdy poněkud nepřesné,
protože jsem jako historik umě-
ní narazil na zajímavosti z doby
před sv. Václavem a kolem ně-
ho. Při studiu vykopávek Cyrillo-
Metodějských, zvláště v Mikul-
šovicích na Moravě, nalezeny byly
zbytky kostelů, které svým pů-
vodem a stavbou svědčí ne-
pochybně o tom, že byly postaveny
před Cyrilem a ve stylu irském.

Paměť jsem se proto do studia
teorie irských misionářů a na-
šel jsem tam totiž zajímavého a
překvapivého, že se mi
ještě docela nově svět. Le-
giony sv. Václavovi a Ludmíle,
které jsou jakousi vedlejší, ne-
přímou linkou téhož studia.

12. století, ještě jako stu-
dium doma, tak někdy v r. 1930
jsem se zabýval studiem místní-
ch slovanských kmenů a tehdy

se domníval, a později prac-
oval ve šlechtických univ. prof. Dra-
gana Pieskera, který se snažil
získat, nebo najít, osídlení Ev-
ropy na základě místních jmen
a jejich souvislosti se zeměpis-
ním tvarem ale také s pověstmi,
které se k místům pojily. Jedna
pověst, která se stále opakuje v
staré mytologii slovanských
předků, je pověst o nočním boji
bílých a černých bohů, at již je
jejich jméno v tom kterém pří-
padě jakékoliv. Tento boj mezi
bílými a černými bohy pak u-
místovali naši předkové někde na
země, v okolí svého sídliště a mis-
tům podle toho dávali jména. Tak
máte na př. u Brna, nedaleko
Slavkova místo, které se jmenuje

Tvoroh. Tvoroh? Bedlivěji
studia tohoto místa objeví, že
ještě v 12. století se vesnice jme-
novala Svoroh. Tedy bůh Sva-
roh. Je tam kaplička z pozdní
románské doby, postavená původ-
ně asi dříve a zasvěcená sv. Lu-
ci. Tedy světlo. Staří misionáři,
nebo církevní hodnostáři vůbec
systematicky dávali jména kos-
telům podle místních pověstí a
kultů. Tam kde byl nějaký bílý
bůh, zasvěcovali kostely svatým
podobného poslání, nebo attri-
butu. Lucie byla tedy bohyně
světla. Velice oblíbeným svatým
tehdy byl také sv. Michael, bo-
jovník s šiflem. Ve všech pří-
padech podobného "kulturního
jeviště" jak to Peisker nazýval,
byla situace zeměpisná stejná. Na
levém břehu potoka, nebo říčky
byl kopec nazvaný po bílém bo-
hu; většinou odtamtud bylo vi-
dět východ slunce. Tam také
stávalo kdysi snad nějaké božis-
tvo a později bylo nahrazeno křes-
tanským kostelem s jménem pří-
slušného svatého, jak jsem pop-

sal. Na pravém břehu byl kopec
nesoucí jméno černého boha, ja-
ko Baba, Čert, Babi Lom, Černá,
Čertova stěna, Peklo, a pod. Na-
šel jsem sám podobných "jevišť"
na dvacet a bylo jich u nás v
historických zemích přes sto.
Mnoho ovšem také v ostatních
slovanských zemích a v němec-
kém území. A tu je právě zaji-
mavost, jak ty pověsti se dobou
měnily. Velice často pověst o bo-
ji černých a bílých bohů byla
"přeložena" na boj opata, nebo
celého kláštera s čertem, pohan-
skými bohy a pod. Jiné pověsti
vypovídají o sázkách, které místní
farář uzavřel s čertem, nebo jiný
zločinný muž s čarodějem, kouzel-
níkem, nebo jinou osobou či by-
tostí "černou".

A tak se tu historie prostupuje
s bájnými. Domnívám se proto, že
Kalandra šel příliš daleko se svými
úsudky. To, že legendy o sv.
Ludmíle nebo Václavovi mají
podklad v starých bájích je ne-
pochybné. Na druhé straně však
nemůžeme říci, že Sv. Václav
prostě nebyl, nebo nebyl zavraž-
děn a že to všechno jsou pověsti.

Sv. Václav a Ludmila jsou,
podle mého názoru, historické o-
soby, které žily v té době. Děj je
více méně skutečný. Církev po-
třebovala svatých a to místních
svatých, aby nahradila pohanské
bohy a polobohy křesťanskými
svatými. Ti svatí pak musili
převzít úkol, který měli, či plnili
bohové pohanští a proto v legen-
dách docela vědomě, nebo snad
později nevědomě přizpůsobili
životopis takového svatého po-
hanské pověsti. A svatá Ludmila
tak nahradila Bábu (Demeter)
Sv. Vít Svantevita, Sv. Michael
(oblíbený u irských misionářů)
také Svantevita, nebo Peruna.
Snad je poněkud odvádné že
Ludmila nahradila, jako křesťan-
ská svatá pohanskou bohyni
plodnosti, lásky atd.

Ještě bych snad poznamenal ke
Kalandrovi, že asi neznal pověsti
keltské a galské, které byly u
nás daleko silnější, nežli řecké a
babylonské o nichž se zmiňuje.
Keliové, stejně jako staří Slova-
ně, zřejmě věřili v jakési Zoroas-
tism, boj černých a bílých bohů
a mnohá místa u nás se dají ještě
dnes etymologicky vysvětlit na
základě keltských výrazů a slov.
Naši předkové evidentně přišli
do naší vlasti a postupně pře-
vzali od Keltů celou řadu slov,
institucí a samozřejmě také mis-
tůních jmen, pověstí a bájí. Ty si
pak upravili a vysvětlili po
svém, často nerozumějící jejich
pověstí, a jindy skomolili kel-
tská slova na slovanská a pak je
teprve vykládali po svém. Škoda,
že jsme tak daleko od domova
a nemůžeme se tomu více dnes vě-
novat.

Jak vidíte, je to pole velice
neobděláné, ale dosti "zvorané",
a kde tak člověk zarazí lopatu,
vykopává nové a nové poznatky.
Dr. Velen Fanderlík

BRAZILIE PO REVOLUCI

Brazílie se zbavila presidenta
Goularta. Zbavila se okamžitého
nebezpečí, že se přes noc změní z
ústavní demokracie v levicovou
diktaturu. Zbavila komunistické
organizátory iluzi, že suverénní o-
vládají brazilské masy a že mají
v rukou další osudy největší la-
tinské americké republiky.

Vláda Spojených států přiví-
tala Goulartův odchod jako na-
ději na lepší vývoj Brazílie. John
son poslal novému presidentovi
Mazzillimu pozdrav a zahraniční
ministr Rusk vysvětlil, čeho si
Spojené státy na nové situaci
nejvíce cení: že demokratická
struktura brazilské republiky
nebyla dotčena.

S novým presidentem zůstávají
Brazílii staré problémy politické
i hospodářské. Brazílie má mít
demokratické volby, ale má také
pětáct procent všech dospělých
lidí v kategorii ngramotných,
pro plnou polovici všech
dětí nejsou školy ani učitelé.
Brazílie musí provést celou řadu
reform od důkladné zemědělské
reformy až po rekonstrukci

celého národního hospodářství,
které bylo zotím hospodářstvím
dluhé a influace — ale musí tak-
lé počítat s tím, že levicová
oposice bude i nadále narušovat
organizační zásahy státu. Bra-
zília bude potřebovat daleko
větší pomoc ze zahraničí ve
formě půjček i investic at už
vládních nebo soukromých —
ale brazilské klima bude patrně
po delší dobu nevlídným kli-
matem v očích zahraničního ka-
pitálu.

Toto je samo o sobě nevyhnu-
telné. Jedna z prvních otázek,
se kterou se ministr Rusk setkal
na své poslední tiskové konfe-
renci, byla o americké hospodář-
ské pomoci nové brazilské vládě.
Rusk na ni nemohl dát definitiv-
ní odpověď, a není vyloučeno,
že Brazílie bude na odpověď č-
kat ještě delší čas. Kdž sezané
Goulart nastoupil svůj presi-
dentský úřad a zahájil zahrani-
ní neutralistickou politiku, a-
merická pomoc šla do Brazílie
v nemalých částkách. Spojené
státy nežádaly po Goulartovi

specifické záruhy do státního
hospodářství. Chtěly jen jedno:
aby pomoci Spojených států by-
la účinná. Aby se neztrácela v
mlýnech brazilské korupce a v
neschopnosti vlády. Goulart
slíbil, že provede nezbytné hos-
podářské reformy, ale nestalo se
nic. Mizely jen miliony dolarů
až do okamžiku, kdy Spojené
státy musely pomoc zastavit.
A je víc než pravděpodobné, že
Washington nyní bude s pomocí
čekat, dokud se nepřesvědčí,
že nová vláda bude schopna dát
brazilskému hospodářství nové
a zdravější základy.

Soukromé investice, bez kte-
rých se Brazílie neobejde, bu-
dou se patrně vracet ještě daleko
pomaleji. Proud investic jde nej-
snáze tam, kde je stabilita — a
stabilitou latinská Amerika ne-
vyniká. Jen v několika posled-
ních letech náhle převraty — at
už jakéhokoliv charakteru —
svrhly ústavní presidenty v Peru,
Argentíně, Ekvadoru, Guatema-
le, v Dominikánské republice, v
Hondurasu a nyní v Brazílii.

Zajímavá je úloha radikální
levice v brazilské politice. Dopí-
sovatel pražského rozhlasu při-
soudil úspěch brazilského pře-
vratu pouze dvěma prvky: Jednak
tomu, že klíčové posice v bra-
zilské armádě byly obsazeny, v
jeho terminologii, pouze reakční-
mi důstojníky a vojáci tudíž ne-
mohli sami posoudit, co se vlast-
ně děje. A za druhé byla pří-
pravena generální
stávka, která měla udržet Goular-
ta v presidentském křesle.

Přeloženo do prosté mluvy,
znamená to jen jedno: že vo-
jáci a prosti odboráři nebyli ochot-
ni Goularta držet u moci. Zej-
ména pro brazilské dělníky by
podpora Goularta v podstatě
znamenala, že podporují status
quo — neboli situaci, ze které
se jim sice prudce zvyšovaly
mzdy, ale ceny rostly ještě prud-
čeji, a kdy se nezaměstnanost ši-
řila od podniku k podniku. Pro-
ti tomuto byla levicová agitace
bezmocná: ještě nikdy nikdo
snad nestávkoval za bídu a ko-
rupci.

Ale i těmto lidem, a zejména
těmto nekonečným masám, bude
muset nová brazilská vláda te-
prve ukázat, že dovede dělat vě-
ci jinak a líp. Protože konec
konců na tom závisí další osud
nejen brazilské vlády, ale Bra-
zílie samotné.

ZRCADLO SVĚTA

Z úvodníku "Can United Sta-
tes Continue To Back Away
From Cuba?" (Morning News,
Erie, Pennsylvania).

Za "normální" situaci v karib-
ském moři by Rusové považovali
stálou přítomnost Castrova re-
žimu na Kubě a výstavbu Kubu
jako revolučního střediska pro
západní polokouli. Na výběr má-
me dvě možnosti: buďna naléhání
Moskvy — pasivně k tomuto vý-
voji přihlížet, anebo poskytnout
morální a materiální pomoc těm,
kteří se snaží svrhnout tento
diktátorský režim. Ve světle na-
šeho národního odkazu a naší
morální povinnosti pomoci lidu,
který žije v otroctví, je to —
druhá našeho názoru — ta druhá
možnost, která jediná může být
správná.

Pierre J. Huss v článku: "Red
Toehold in Africa: After Blood-
bath, the Plots" (New York
Journal American).

Historie nás již poučila o tom,
že Moskva nám nedovolí i jen
vkročit tam, odkud nebyla jás-
lím vyhozena. Je zřejmé, že v
Zanzibaru se historie opakuje.
Nyní vychází nejavo, že sloučení
Zanzibaru s Tanganykou v jeden
stát bylo plánováno v Moskvě.
Sovětská agentura v Zanzibaru ma-
jí teď možnost ovlivňovat dění
celé východní Afriky. Tento vý-
voj událostí by nás již neměl
překvapovat. Takovými a podob-
nými metodami komunisté pod-
kopávají slušné vlády a přípra-
vují si tak cestu k porušení di-
plomatických a konsulačních
smluv, kdykoliv to slouží jejich
cílům.

E. J. Popera

PROČ NEMÁM NIC?

Mě neholi už, že se přizpovídá
a že můj večer němou hladinou
obráží pouze rozjímání sivá,
v nichž barvy bezradně se rozplynou.
To říkám. Sám však někdy nevěřím si,
když vůně mdlá mých aster, chryzantém,
vydechne z dlaně dnů, jimž bylo kým-
s veleno bdít, když tichne matka zem.
Vždyť raději bych dýchal jinou vůni,
seděl zas u ohýnku na poli,
pod mrakem, z něhož bouře nezačuní
a s nímž můj drak se pře a zápolí.
Ten první brambor v poli upečený
at ještě jednou páli na dlani,
at roztoupí se mé čtyři stěny,
at po polích mě jitro prohání!
At odejdou mé astry, chryzantémy,
at vůně oranic mnou zavane,
at rozbřeskne se den, jenž není němý,
at zpět mi přivola sny prohrané!
He, ve všech přáních mých nic více není
než brambor s černou vůní oranic!
Proč přesto za druhé své kurpění
nemám čím zaplatit? Proč nemám nic?

Ze sbírky "Zamčené dveře", která vyšla v Edici Sklizeň v
Hamburgu 1961. Autor zemřel počátkem tohoto roku na Mallorce.

AMERICKÁ REKLAMA

Americká reklama je takřka ve
všem jiná, než tradiční reklama,
kterou známe my. Snad to spočí-
vá v tom, že stojí na vědeckých
základech a zabývá se jí ohrom-
né kolektivy lidí. Pracuje se sym-
boly, používá nejmodernějších vý-
zkumných psychologie, a snaží se
zasáhnout i podvědomí člověka.
Na příklad — automobil té kte-
ré značky je propagován jako
výraz síly a moci pro muže a
jako přijímací salón pro ženy, a
jeden mimochoodem jako dopravní
prostředek. Reklama na dámské
prádlo sleduje touhu ženy po
dokonalé kráse, zatímco pro pro-
pagaci pracích prostředků slou-
ží jako modelky obvykle prostě
starší ženy, které symbolisují
moudrost zkušených hospodyň.
Pivo je v Americe průměrně
dražší než v Evropě a proto je
inzerováno nikoli jen jako nápoj
hasící žízeň, ale zejména jako
lahůdka pro zvláštní příležitost.

Není výjimkou, že inseráty
představují pivo v broušených
křišťalových skleničkách na
šampaňské.

Stovky odborníků pomocí an-
ket i osobních styků si ověřují ú-
činky svých reklam na veřejnost.
A některé výsledky jsou oprav-
du pozoruhodné. Stačila pouhá
fotografie, uveřejněná v časopi-
sech s milionovými náklady,
která představovala hudební ná-
stroj čelo, oprněn o židli v porto-
rikánském paláci, a nápis "Kde
je hudební virtuos Casals?", aby
se podstatně zvýšil počet turistů
do Portorika? Na propagaci vý-
robků se v Americe vydávají ob-
rovské částky. Na příklad firma
Coca-Cola kdysi celých pět let
věnovala na reklamu 90 procent

ze svého čistého zisku, ale díky
této investici se její obrát tak
zvýšil, že na reklamu dnes stačí
pouhých jedenáct procent: to ov-
šem stejně představuje několik
milionů dolarů ročně.

Průměrný Američan absolvuje
měsíčně v televizi asi 600 různ-
ných reklamních filmů a dle-
deset až 55 vteřin. Snaha každé-
ho výrobce televizních reklam je,
aby si jeho film divák co nejdéle
pamatoval. Nejlepší skladatelé
tedy skládají reklamní popěvky,
které spívají nejlepší zpěváci za
doprovodu nejlepších orchestrů.
Není výjimkou, že za jeden ve-
čer současně čtyři filmy prohlá-
šují, že jejich mydlo je nejlepší.
A vyhrává ta, jejíž reklama je
nejnápaditější. Proto jsou hono-
ráře reklamních odborníků tak
vysoké. Je možno říci, že to jsou
nejlépe placení lidé ve Spojených
státech.

Americká reklama oproti evrop-
ské není intelektuální. Je urče-
na nejširší obci spotřebitelů a je
jejich duševnímu obzoru, zatím —
co v Evropě se většinou projevu-
je snaha, aby reklama byla zába-
vou a problemem, asi jako kři-
žovka. Američtí odborníci k to-
mu říkají, že jim nejde o to, aby
se spotřebitelé zalíbili nebo aby
ho pobavili, nýbrž prostě a jedi-
ně o to, aby mu vnikli, že si má
jejich výrobek koupit. V Ameri-
ce zkrátka nestací poučka, že
"dobré zboží se chválí samo."
Dobré zboží totiž vyrábí mnoho
firem, ale bez reklamy by asi ve
svobodné konkurenci zapadlo.
Reklama znamená prodávat, a
americká reklama to umí zname-
nit.

Z TORONTA

Zástupci etnických listů byli
pozváni k slavnostnímu zahájení
Kanadské národní výstavy CNE
v pátek dne 21. 8. Otevření pro-
vede The Hon. W. Earl Rowe,
Lientenant Governor, Province
of Ontario.

Všichni občané v Torontě, kte-
ří mají příjmení Menzies, byli
nazváni na sjezd rodu do provin-
čního parku Darlington, poblíž
Oshawy. K účasti se zatím při-
hlásilo přes 600 osob ze všech
částí severo-amerického konti-
nentu. Sjezd se koná koncem
srpna.

Krajan architekt F. Štalmach
provedl návrh nové kancelářské
budovy pro Oshawa Autowor-
kers Credit Union na King St.
West, Oshawa. Stavba bude stát
na 400.000 dol. Kampelička dě-
lníků v autoprůmyslu bude mít
brzy 12.000 členů a počet členů
stoupá průměrně o 300 každý
měsíc. Architekt Štalmach vy-
pracoval také návrh budovy On-
tario Telephone Employees Cre-
dit Union v č. 171 Wilson Ave.
v Torontě (kde má také svou
kancelář) a budovu centrály On-

tario Credit Union League. Gra-
tulujeme p. architektu Štalmach-
ovi k těmto úspěchům!

Torontské oddělení parků u-
poznává občany, že večerní oh-
ňostroje na CNE je dobře vi-
dět z Haulan's Point na toront-
ském ostrově, kam vás zaveze loď
pro dopravu pasažérů za 25 cen-
tů (zpáteční lístek).

Slavná Straussova opereta "Vi-
deňská krev" se dává v O'Keefe
Centre po sedm večerů počínaje
25. srpnem. Předvede ji soubor
předních vídeňských umělců za
řízení Tony Niessnera. Soubor
čítá 65 osob včetně baletní sku-
piny, vlastního orchestru, sboru
a sólistu. Premiéra této operety
byla v roce 1899, pět měsíců po
Straussově smrti. Představení v
O'Keefe Centre začínají vždy v
8.30 hod. večer.

VEŠKERÉ OPRAVY
chesterfieldů a čalouněného
nábytku provede Vám
PAVEL ČERNÝ
ROZPOČTY ZDARMA
Volejte po 6 hod. večer
537-5592

AMERIČTÍ SOKOLOVÉ POŽÁDÁNÍ O SPOLUPRÁCI

PRO VLÁDNÍ PROGRAM PHYSICAL FITNESS

(Tisková služba Americké
Obce Sokolské)

Sokolské tělovýchově ve Spojených státech dostalo se v těchto dnech významného uznání od Stan Musiala, zvláštního poradce Presidenta Lyndon B. Johnsona pro vládní program Physical Fitness. Stalo se tak na poradě představitelů tělovýchovných organizací v Americe, která se konala v pátek 8. května t. r. v Top of the Fair restauraci v New Yorku. Byla svolána mayorem města New Yorku Robert F. Wagnerem za tím účelem, aby byla zahájena příprava k praktickému provádění plánovitě, cílevědomě a na dobré základně budované tělovýchově americké mládeže, o kterou tak upřímně usiloval President John F. Kennedy a k jejímu uskutečnění zahájil rozhodné kroky President Lyndon B. Johnson.

Porady se účastnilo celkem 15 představitelů tělovýchovných organizací. Americký Obec Sokolskou zastupovali starosta Karel M. Prechal, místostarosta a jednatelka Bláža J. Čiháková, Slovenskou Tělocvičnou Jednotu Sokol četná delegace v čele s Andrew Valuškem a Johnem Babuškou, Polský Sokol její starosta Walter J. Laska, Americké Turnery Mr. Schroeder, byla také zastoupena organizace P.A.L. Průběh porady, kterou vedl Andrew Valušek, byl důkazem opravdového zájmu vládních míst o uskutečnění vládního programu k zabezpečení všestranné výchovy americké mládeže k tělesné a duchovní zdatnosti, odolnosti a vyspělosti.

Byl to Stan Musial, sám vychovaný v tělocvičnách Polského Sokola, který prohlásil, že způsob sokolské výchovy považuje za nejlepší cestu k výchově americké mládeže k fyzické zdatnosti. Prohlásil dále, že jak výsledky sokolské výchovy dokazují je možno tělovýchovu americké mládeže budovat podle osvědčených zásad soustavy sokolské,

aby vykazovala takové výsledky, o které pro zájem budoucnosti amerického národa usiluje vládní program Physical Fitness. Sokolskému hnutí v Americe dostalo se krásného uznání významu jeho ideových zásad i jejich praktického provádění, když Stan Musial požádal představitelů sokolských i jiných tělovýchovných organizací o plnou spolupráci nejen při určování ideové náplně vládního programu Physical Fitness, ale hlavně při jejím praktickém provádění.

Ve velmi plodné a srdečné rozpravě, které se účastnili všichni zástupci tělovýchovných organizací byla jednomyslně vyjádřena jejich snaha přispět všestranně k prohloubení a zdokonalení tělovýchovy americké mládeže tak, aby zaručila žádoucí výsledky. Byla také naprosta shoda v názoru, že spolupráci tělovýchovných organizací je třeba vést jednotně. Proto bude uvažováno o vytvoření zvláštního sboru, složeného ze zástupců a tělocvičárů tělovýchovných organizací k určování zásad plánování tělovýchovy a jejich uskutečňování v rámci programu Physical Fitness.

Představitelé tělovýchovných organizací sejdou se v brzké době ve Washingtonu D. C. k praktickému projednání zásad společné práce k uskutečnění vládního programu tělovýchovy pro zabezpečení zdravé, úspěšné a pro budoucnost národa životně důležité výchovy americké mládeže k tělesné a duchovní zdatnosti.

Práce v sokolských tělocvičnách po desítky let prováděna podle sokolské zásady "Ve zdravém těle zdravý duch" přináší zaslužené uznání — tyto zásady úspěšně sokolské výchovy stanou se majetkem celého amerického národa a pomohou vychovávat jeho mladou generaci ve zdatné, uvědomělé občany a občanky.

JOHN GREGOR

Dovoluje si oznámiti, že opět provádí veškerý Plumbing Heating, opravy a nové práce, pod firmou
QUALITY PLUMBING & HEATING COMPANY
Volejte LE 3-8396

DROBNÉ ZPRÁVY

● "Série posledních čtrnácti dnů, kdy došlo k několika srážkám pražských tramvají, vyvrcholila 16. července ráno na stanici u Muzea. Do stojícího vlaku trati číslo 6., těsně před jeho odjezdem, narazila souprava devatenáctky. Při srážce bylo zraněno 31 cestujících", oznámila Lidová demokracie 17. července.

● ČTK vydává pro zahraniční návštěvníky Československa anglicky Daily Press Survey. Nyní k tomu — podle Lidové demokracie z 18. července — přistoupil další bulletin Revue der Woche a Revue hebdomadaire. Práce oznámila 15. července, že zahraniční návštěvníci III. spartakiády budou mít 50% slevu jízdného z přechodové stanice do Prahy a zpět a 20% slevu při jízdách po celém území republiky.

● Československo vyveze do USA obrovský garuselový soustruh o váze 113 tun. Soustruh je výrobkem ČKD Blansko a lze na něm opracovat výrobky o váze až 40 tisíc kg.

● Československo zakoupilo podle údajů kanadského ministra zemědělství v Kanadě dalších 500 tisíc tun pšenice v ceně 37 milionů dolarů, oznámila Neue Zürcher Zeitung 12. července.

● Československem projela skupina 82 Američanů v koloně 36 vozů, která podniká cestu kolem světa. Jsou to členové amerického Trailer Clubu.

● Na mezinárodním filmovém festivalu v Lucertu získal čs. film Černý Petr I. zlatou cenu a čs. film Vysoká zeď II. stříbrnou.

● Na lehkoatletických závodech v Turnově vytvořil 2. srpna čs. regordmau v hodů diskem Daněk nový světový rekord výkonem 64 m 55 cm a zlepšil starý rekord o 1 m 61 cm.

● Na keltském sídlišti z prvního století před Kristem u obce Malé Hradisko byl zahájen archeologický průzkum. Toto opevněné hradiště uváděl na své mapě již J.A. Komenský. — FEC

★

"Nacistický poklad" v Černém jezeře na Šumavě byl nedávno objeven čs. potápěči při natáčení dokumentárního filmu pro televizi. Podle Rudého práva ze 17. července potápěči narazili na značné množství trhavín a bedny neznámého obsahu. Po vyzdvížení beden bylo zjištěno, že v nich jsou kovové krabice s nacistickými písemnostmi, které byly předány odborníkům k prostudování.

Podle nedávno uzavřené dohody mezi Čs. a rakouskou televizí se uskuteční 23. srpna první společný přenos, zábavný pořad, v němž vystoupí čs. i rakouští umělci. Počítá se také s filmovou koprodukcí.

Prodej cigaret v Československu se za první polovinu roku snížil o 308 milionů kusů. Zájem o doutníky a dýmkový tabák nestoupil jak se předpokládalo. Výroba má být letos snížena o jednu pětinu a do prodeje přicházejí nové druhy s filtrem, Jezerka, Lux a Start. — FEC

YAROSLAV HUEBER

ADVOKÁT a NOTÁŘ

347. BAY STREET

Suite 210

Toronto 1

Tel.: EMpire 8-5536 - 927-1196

PŘÍPRAVY NA 3. SJEZD ČS. SPORTOVCE V ZAHRANIČÍ

Ve dnech 5., 6. a 7. září bude Cleveland hostit československé sportovce a jejich přátele, kteří přijedou na "Třetí sjezd čs. sportovců v zahraničí".

V rámci sjezdu budou turnaje v kopané, odbíjené, tenisu, stolním tenisu, golfu a závody v běhu pro mládež.

Sjezd sportovní zápolení — stejně jako společenský "Večer v Praze" a záverečný "Tanec vítězů" jistě budou významnou událostí, která utuží přátelství mezi sportovci z jednotlivých krajských středisek i přátelství mezi sportovci a příslušníky naší krajské větve.

Již dnes jsou hlášeny hromadné výpravy z Toronta, New Yorku, Chicaga a další se očekávají.

Sjezdové středisko bude v sokolovně Tyrše na vých. 131. ul. V sobotu dne 5. září bude v 9.00 hod. ráno rozlosování všech soutěží.

Odbíjená (volleyball) se hraje v hlavním sále sokolovny Tyrše, soutěž ve stolním tenise v horním sále sokolovny. Tenisový turnaj bude na městských courttech v Garfield Hts. parku, golf se hraje na "Seneca" golfovém hřišti, výrazovací zápasy v kopané — na "Latin Field" hřišti.

V sobotu v 9.00 hod. večer v hlavním sále sokolovny se koná kabaret "Večer v Praze".

V neděli 6. září budou všech soutěží na Odd Fellows farmě v Glenwillow. Kopaná začne v 10.00 hod. ráno. Oběd se bude podávat přímo na farmě.

Odpolední program zahájí prostnými dorostenky a dorostenci sokolské župy Severovýchodní. Hlavní událostí odpoledne bude finální zápas v kopané.

V poločasě zápasu bude běh pro mládež. Chlapci a děvčata od 9-12 let poběží 50 yardů; chlapci a děvčata od 13-15 let 60 yardů; dorostenci a dorostenky od 16-18 let poběží 100 yardů.

Večer v sokolovně Tyrše společná večeře a "Tanec vítězů". V pondělí dopoledne bude schůze Svazu čs. sportovců v zahraničí.

Čestným předsedou Svazu je Josef Malčáček, úřadujícím předsedou Zbyněk Peters, tajemníkem Jan Petlíčka, všichni z New Yorku.

Předsedou sjezdového přípravného výboru v Clevelandu je Fred Wolf, místopředsedou Zdeněk Pražák, tajemníkem Luboš Hromádka; na jeho adresu zasílejte přihlášky a dotazy: L. B. Hromádka, 10809 Vernon Ave., Cleveland 25, tel. DI. 1-7266.

Tisk ref.

EVROPSKA LÉKARNA

posílá

LÉKY DO ČSSR

Rychlé a přesné dodání

HILARY'S DRUG STORE

344 BATHURST ST.

TORONTO

Tel.: EMpire 8-1059

LETADLEM

PRAHA - TORONTO

(pro vystěhovalce)

\$ 259.90

AIR & OCEAN

TRAVEL CENTRE LTD.

1 ADELAIDE ST. E.

(roh Yonge St.)

TORONTO

EM 3-8888 (4 linky)

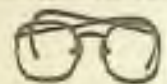
KAREL BUZEK,

Notář.

NOVÉ KOŽIČKY
NA MÍRU, PŘE-
MODELOVÁNÍ
Zhotví se záruka
Odborné opravy

Frank Pech

238 KING ST. E., HAMILTON,
Ontario - Tel.: JA. 2-8925

L. LUNSKÝ, OPTIK

Brohlíčky očí -

Zhotovení brýlí

Prvotřídní kvalita

Hovoříme česky

470 COLLEGE ST., TORONTO

WA 1-3924

PROCK INSURANCE AGENCY

124 PANDORA CIRCLE

SCARBORO, ONT.

AXminster 3-7916

AUTO - POŽAR - BONDY

Dopravní a všeobecné pojištění

Výhodnější a levnější podmínky

Auto - financování

TOUŽÍTE MÍT

NOVÉ AUTO?

VLASTNÍ CHATU?

SVOU LOŽ?

Možná, že se vám váš sen splní, když se poradíte s vaší

KAMPELIČKOU

Jste-li členem, nikdo vám nedá levnější úvěr a při tom se ještě budete podílet na zisku

Přesvědčte se!

Úřadujeme: 740 Spadina Avenue

Pondělí 7 — 9 večer

Středa 7 — 9 večer

Sobota 10 — 1 poledne

Tel. 925-0557

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

269 Queen St. W. - Toronto 2 B, Ont. EM 2-3221

LETADLEM TORONTO — PRAHA A ZPĚT

NA 21 DNI

\$ 479.30

O veškeré informace volejte pi. VESELOU.